

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 17/12/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 283: Nhất định phải chuyên nhất!

Ở thế gian chúng ta thường nghe là: “*Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh*” cho nên nếu chúng ta xen tạp nhiều nghề, không nghề nào tinh chuyên thì chúng ta không thể sống được với nghề nghiệp đó. Pháp tu còn quan trọng hơn! Nếu chúng ta không chuyên một pháp mà tu hai, ba pháp thì tâm không định được. Hiểu điều này rồi, cả đời này chúng ta chỉ chọn một pháp tu.

Hòa Thượng Tịnh Không thường nhắc nhở rằng: “*Nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu*” nghĩa là nếu chuyên tâm một môn trong một thời gian dài thì nhất định sẽ có chỗ ngộ, sẽ có chỗ chứng đắc. Điều quan trọng là ngay trong hiện đời này, chúng ta tâm an lý đắc, không bị dao động, không phải chọn lựa. Cũng như đi đường, chúng ta chọn một con đường thì nhất định đi sẽ đến nơi. Ngày trước từ miền Nam ra miền Bắc thì men theo quốc lộ 1, bây giờ chỉ cần đi cao tốc là thẳng tiến. Pháp tu hành cũng vậy, một pháp thì tâm định, hai hoặc hoặc ba pháp thì tâm loạn động.

Rất nhiều người tu pháp này vài ba năm thì lại chuyển pháp khác, có người đã trải qua 10 pháp tu mà tâm vẫn chưa định. Trước đây, họ niệm Phật thì thường hay phóng sanh và làm việc thiện lành giúp chúng sanh. Ngày nay thì khác, họ bỏ phóng sanh, không làm việc thiện lành và suốt ngày chỉ đi Đông đi Tây, đi tham quan du lịch. Tự mình hưởng thụ bản thân mà không lợi ích được cho ai. Trên miệng lúc nào cũng nói đến buông xả nhưng thực làm thì ít hơn trước đây. Từ đây chúng ta thấy tâm của họ đã bị bó hẹp.

Nếu pháp tu mà chúng ta chọn khiến tâm mình càng mở rộng thì đó là đúng còn nếu tâm càng nhỏ hẹp, ích kỷ, keo kiệt, bủn xỉn hơn thì sai rồi. Rõ ràng, người học Phật, tâm càng lúc càng rộng lớn mới phải, tại sao học Phật mà tâm càng lúc càng bó hẹp? Để giải quyết vấn đề này, Hòa Thượng dạy chúng ta rằng nhất định phải chuyên nhất, chọn ra một pháp để tu, chọn ra một pháp để học và cả đời này

chỉ chuyên công một pháp đó. Cho dù ai đó giới thiệu pháp khác hay đến mức nào thì chúng ta chỉ nghe mà không tiếp nhận.

Bản thân tôi gặp rất nhiều người bảo tu pháp này, pháp khác nhưng tôi chỉ nghe và không bình luận. Nghe bên lở tai này thì lọt sang lở tai kia như nước chảy lá khoai. Vài chục năm qua, tôi chỉ nghe pháp của Hòa Thượng, thậm chí chỉ phiên dịch pháp của Hòa Thượng. Người ta mời tôi phiên dịch những bài giảng của những người nổi tiếng nhưng tôi từ chối. Nhờ đó, tâm tôi được an yên ở một pháp. Nếu chúng ta tiếp nhận nhiều luồng thông tin khác nhau, và nay thấy người này nói pháp này hay, mai thấy người kia nói pháp kia hay thì tự mình sẽ làm cho tâm mình bất an. Như thế có phải là đại khờ không?

Hòa Thượng từng bộc lộ tâm cảnh của Ngài lúc trẻ khi nói rằng trong suốt 36 năm Ngài không một ngày nào không niệm Phật, tụng Kinh vậy mà phiền não trong Ngài vẫn đầy khởi. Hòa Thượng đến thế gian để hy sinh, để phụng hiến vậy mà 36 năm rồi, phiền não còn trỗi dậy, vậy những người tu hành mới lập bộn vài ba năm mà vài ba năm đó vẫn là tham, vẫn là mưu đồ nổi danh nổi tiếng, vẫn là mưu đồ có được nhiều lợi lộc, vậy thì, phiền não vọng tưởng của họ làm sao mà ít đi được. Đến khi họ tu hành, họ chọn cho mình pháp tu mà từ xưa đến giờ ít ai chọn lựa và liên tục cho mình là đỉnh cao. Tu mãi không thành tựu thì họ lại quay sang đả phá, đánh đổ.

Chúng ta ngày nay có duyên gặp được Phật pháp, có duyên gặp được pháp môn Tịnh Độ và đặc biệt chúng ta gặp được Hòa Thượng Tịnh Không. Suốt những tháng năm dài chúng ta học tập, nghiên cứu lời dạy của Ngài, chúng ta xét thấy, có chỗ nào trái với tự tánh thuần thiện, thuần tịnh của chúng ta không? Thuận với tự tánh thuần thiện, thuần tịnh của chúng ta thì đó là chánh pháp và nếu người mang chánh pháp này đánh đổ thì đó là yêu ma quỷ quái, là đồ chúng của Ma.

Hòa Thượng ở thế gian này 96 năm mà không có một tác đất sở hữu, cả thế giới đều biết rằng Ngài đến thế gian chỉ có quyền sử dụng mà không sở hữu bất cứ thứ gì. Ngài nói, nếu Ngài muốn cất chùa thì không biết cái chùa của Ngài bao lớn. Nhưng Ngài đã chọn cho mình một đời sống lữ khách, đến và rời khỏi thế gian như một lữ khách. Suốt cả cuộc đời này, Ngài chỉ chuyên tu, chuyên hoằng Tịnh Độ. Có người hỏi vì sao Ngài giảng Kinh khác thì Ngài nói: *“Vì họ không*

*muốn nghe Kinh Tịnh Độ nên tôi phải giảng Kinh khác để mời họ đến. Tôi giảng Kinh Kim Cang, người thích nghe Kinh Kim Cang sẽ đến nghe, nhưng tôi dùng Kinh Vô Lượng Thọ để chú giải Kinh Kim Cang”. Chỉ có người thông tông, thông giáo mới làm được việc này! Ngài còn giảng Kinh Tân Ước của đạo Thiên Chúa. Bài giảng của Ngài còn được tin đồ nơi đó sao in thành đĩa để lưu truyền. Cho nên chúng ta học Phật thì thường được nghe một điều rằng: “**Tâm tròn đầy thì tất cả pháp đều tròn đầy**” và đương nhiên tâm thiên lệch thì pháp nào cũng trở thành thiên lệch.*

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đi học phải chuyên công một môn học, chúng ta ở trong xã hội thì phải chuyên tinh một nghề nghiệp thì mới thành tựu. Phật pháp cũng không ngoại lệ, nếu chuyên công một bộ Kinh, chuyên công một pháp môn thì ngay trong đời này, nhất định có thành tựu. Chúng ta phải chuyên nhất! Chỉ sợ chúng ta không chuyên, học rất nhiều pháp rồi thì sẽ rất tạp, vậy thì thành tựu sẽ rất khó. Vì sao vậy? Vì tinh thần, thời gian, sức lực chúng ta đã phân tán, cho nên nhất định phải chuyên nhất”**.

Những năm qua, chúng ta đã tổ chức Lễ Tri ân Cha Mẹ ngày càng đặc sắc, các tiết mục đều đáng được ghi nhận. Chúng ta cũng tổ chức nhiều trại hè bổ ích và hiện tại, chúng ta cũng làm đậu phụ và làm vườn rau với chất lượng tốt, thậm chí làm theo nhu cầu của người nhận. Có một chị chuyên nghiên cứu về phân hữu cơ từng nhiều lần ăn rau sạch của chúng ta cũng khẳng định rằng chưa thấy có vườn rau nào tốt như vườn rau của chúng ta. Vì sao chúng ta được như vậy? Là vì chúng ta chuyên tâm, chuyên tinh, thành tâm thành ý mà làm.

Hòa Thượng nói: **“Ở trên Kinh Phật nói, Bồ Tát có một thiện căn duy nhất khi tu hành là tinh tấn. “Tinh” là tinh chuyên và “tấn” là tấn bộ.”** Tu hành hay học tập, nếu không chuyên tinh và tinh tấn thì không thể thành tựu. Hiện tại có rất nhiều người đang “tạp” tấn chứ không “tinh” tấn. Rau và đậu phụ chúng ta làm được ngon, được tốt đẹp là vì chúng ta chuyên nhất vào cách của mình, ai chỉ cách gì khác cũng không theo. Chúng ta làm đậu phụ để tặng mà dụng tâm mua nguyên liệu đầu vào là loại đậu phụ không biến đổi gen với giá cao gấp 2 lần hoặc hơn giá trung bình.

Hòa Thượng nói đến tâm bệnh của chúng ta: **“Ngày nay, việc tu hành, tu học của chúng ta là giải đãi, là tạp loạn, vậy thì làm sao có thể thành tựu?”**

Chúng ta xem trên Cao Tăng Truyện, ghi lại câu chuyện của các bậc tu hành thì thấy từ xưa đến nay, gần như là không có ngoại lệ, những vị cao tăng hay những vị cư sĩ tại gia sở dĩ thành tựu là vì cả đời của họ đều là chuyên nhất một bộ Kinh, chuyên nhất một pháp tu.” Cho nên chúng ta muốn tiến bộ thì phải chuyên tinh, nếu tạp thì sẽ không thành. Giống như con ngựa khi được sử dụng để chuyên chở thường phải che hai bên mắt để nó không bị xen tạp, phân tâm sang hai bên mà chỉ tập trung vào con đường phía trước mặt.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Thế gian hay xuất thế gian pháp nếu muốn có thành tựu thì nhất định phải chuyên, nhất định phải tinh và nhất định phải thuần. Chuyên, tinh, thuần. Phật pháp không giống như thế gian pháp. Học thuật của thế gian gọi là cách nghề như cách núi, không thể quán thông.”*** “*Cách nghề như cách núi*” nghĩa là chúng ta làm nghề này mà bước qua nghề khác thì chúng ta không biết cách làm nghề khác đó. Hay chúng ta học môn này mà chuyển sang học môn khác thì chúng ta không biết gì về môn học mới. Đây là do thế gian pháp không thể quán thông với nhau được.

Phật pháp thì khác! Phật pháp thì ***“Nhất thông, nhất thiết thông”*** nghĩa là trong Phật pháp, chúng ta thông được một pháp rồi thì các pháp khác chúng ta đều có thể thông. Khi tâm chúng ta định, thì pháp nào để vào tâm định này, chúng ta đều tiếp nhận một cách tốt đẹp. Cho nên Phật pháp là quán thông, có câu rằng: ***“Nhất Kinh thông, nhất thiết Kinh thông”***. Nói dễ hiểu hơn là khi tâm chúng ta định, tâm chúng ta thanh tịnh rồi, chúng ta tiếp nhận pháp khác, chúng ta sẽ thấu hiểu một cách tường tận, rõ ràng, không cần phải chạy Đông, chạy Tây.

Mấy chục năm nay, tôi chỉ học Pháp với một mình Hòa Thượng Tịnh Không. Tuy vậy, trong từng giai đoạn phát triển của cuộc sống này, tôi đều chuyển mình và làm theo, không bị lỗi thời, không bị lạc hậu. Vừa rồi mọi người nói đến thời đại 4.0, ai cũng lo ngại công nghệ A.I sẽ làm chủ con người, tuy nhiên, tôi nói với mọi người là A.I cũng là do con người viết ra, vậy tại sao chúng ta không viết ra những điều tốt đẹp để định đặt cho A.I. Gần đây, có người nói với tôi rằng, khi tiếp xúc với A.I phải cẩn trọng trong ngôn ngữ và phải đưa cho A.I những dữ liệu lời nói tốt đẹp bằng tâm chân thành thì A.I sẽ đưa ra một bản hoàn thiện. Ngược lại, nếu đưa cho A.I ngôn từ bất thiện, bất chánh thì A.I sẽ tìm hết những ngôn từ bất chánh tập hợp về.

Trước đây, khi nhìn thấy Facebook cũng vậy, tôi biết tôi không nên mất thời gian với Facebook. Tuy nhiên, khi tôi thấy các chú lướt Facebook thì hiểu ra cơ chế xuất hiện tin tức và tôi mới nghĩ rằng sao ngày ngày không đưa những tin tốt đẹp lên. Nhiều người học Phật, nhiều người học chuẩn mực Thánh Hiền, mỗi ngày trích ra những lời hay ý đẹp mà đưa liên tục lên đó thì sẽ làm trôi đi những tin ảnh không đẹp, không hay trên đó.

Hòa Thường nhắc đến cuốn Cao Tăng Truyện, kể về các bậc tu hành, cao tăng đại đức, thậm chí là người cư sĩ tại gia, sở dĩ họ thành tựu là vì cả đời của họ đều chuyên nhất một bộ Kinh, chuyên tu một pháp, chuyên học một pháp. Cả đời cư sĩ Lý Bình Nam là chuyên tu Tịnh Độ, chuyên hoằng Tịnh Độ. Đến đời của Hòa Thượng Tịnh Không cũng là chuyên tu Tịnh Độ, chuyên hoằng Tịnh Độ. Những pháp khác Hòa Thượng giảng là vì có người mời.

Hòa Thượng nói khi Ngài đến đạo tràng Thiền hay đạo tràng tu Tịnh Độ Di Lặc thì Ngài giảng về Thiền hay nói đến cảnh giới của Bồ Tát Di Lặc, không nhắc một lời nào về Tịnh Độ Di Đà, về A Di Đà Phật. Ngài đến giảng đường công giáo thì Ngài giảng về sự tái sinh của Chúa, sự thù thắng khi Chúa tái sinh và không hề nhắc một câu nào đến A Di Đà Phật. Theo thế gian, thì đây là người lịch sự, là người biết điều. Chúng ta đến nhà người ta thì tán thán giáo chủ và sự tôn sùng của chủ nhà, làm gì có việc mình đến nhà người ta mà mình khen những gì của mình tốt hơn. Khi tôi đến những nơi thờ Chúa, tôi đều cúi đầu lễ kính ba lạy. Đây là phép lịch sự, là điều tối thiểu một người cần phải biết.

Hòa Thượng nói: ***“Phật pháp là quán thông, nhất Kinh thông, nhất thiết Kinh thông. Cả đời này bạn chuyên tinh một bộ Kinh, một bộ Kinh bạn chân thật thông đạt rồi, sau khi vừa khai ngộ thì tất cả mọi thứ đều khai ngộ, đều thông đạt. Đây là sự thật. Hiện tại, chúng ta học rất nhiều thứ nhưng kết quả là một thứ cũng không thông đạt. Cho nên nói nhất định phải nhất môn thâm nhập. Sau khi chúng ta đạt đến chỗ thông đạt rồi, bạn sẽ giống với Tổ sư Đại đức ở chỗ một Kinh thông, nhất thiết Kinh thông.”***

Nếu chúng ta nghe lời Hòa Thượng và làm theo thì dần dần chúng ta sẽ thể hội lời chỉ dạy này của Ngài. Sau khi có sự thể hội rồi thì niềm tin được tăng thêm, chúng ta sẽ làm một cách mạnh mẽ, quyết liệt. Cho nên mấu chốt của vấn đề mà Tổ sư Đại đức đã dạy chúng ta là: *“Nghe lời làm theo”*. *“Nghe lời”* là nghe

theo giáo huấn của Phật Bồ Tát, của bậc chân thật tu hành. Hòa Thượng Tịnh Không là bậc thật tu, thật làm. Những năm đầu chúng ta làm theo Hòa Thượng chưa có kết quả nên niềm tin chưa chắc thật. Sau khi chúng ta làm có kết quả rồi, thì niềm tin càng mạnh mẽ hơn, chúng ta làm càng quyết liệt hơn, càng làm nhiều hơn. Làm càng có thành tựu thì lại tiếp tục bồi đắp cho tín tâm, không ai lay chuyển được tín tâm đó. Nếu có ai đó lay chuyển được tín tâm của chúng ta là do chính mình không thật làm mà thôi.

Cũng vậy, bây giờ chúng ta đã trải qua 5-7 năm trồng rau, làm đậu và hiện tại cũng đang làm, do đó, bây giờ không ai nói với tôi là trồng rau sạch và làm đậu phụ sẽ không thành công. Hiện tại, vườn rau của chúng ta tuyệt đối không phun thuốc trừ sâu và khi các chuyên gia biết việc này đều ngưỡng mộ, đặt câu hỏi làm sao vườn rau lại tốt đến như vậy? Khi chúng ta làm có thành tựu thì có ai dám đến nói rằng việc chúng ta làm là không thành công không? Chỉ vì không chuyên tinh chứ nếu chúng ta tinh, chúng ta chuyên thì nhất định sẽ thành tựu, không ai dám nói với chúng ta là không thành công, không ai đánh đổ được chúng ta.

Đây là việc bên ngoài, còn đối với pháp tu, Hòa Thượng nói: “***Chúng ta chuyên tu Tịnh Độ thì cả đời này chuyên tinh một bộ Kinh, hoặc chuyên tinh một bộ Luận thì bạn có thể được định, mà định rồi thì khai trí tuệ***”. Khi chúng ta có trí tuệ rồi thì mọi sự mọi việc đều thông suốt, thông đạt, do đó, Hòa Thượng sách tấn chúng ta phải tinh, phải chuyên./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!